2013-11-05
Dagens Industri
Skattepengar ska stanna i Sverige
Sophie Nachemson-Ekwall

Rubriker om nystartade entreprenörsföretag som säljs till utlandet får mig att se rött. En innovationspolitik värd namnet borde rikta in sig på att behålla bolagen i Sverige. Industrifondens miljonrullning kan i sammanhanget ses som ett misslyckande, inte tvärtom.

Har Sverige förvandlats till en exportör av nya bolag? Känslan kommer när jag läser om det självklara i att ett Spotify, Wrapp, Videoplaza, Izettle eller Mojang ska välja London eller New York för sin börsnotering. Ingen missunnar unga entreprenörer att lyckas globalt och bli uppköpta av någon som betalar dyrt för deras idéer. Men det bekymrar mig när skattepengar används till det.

Industrifonden får illustrera. Fondens roll i samhället är att stimulera investeringar i ny teknik, ökat företagande, växande företag, fler arbetstillfällen och exportinkomster. Fonden förfogar över 3,5 miljarder kronor, varav 1,5 miljarder kronor investerats i ett nittiotal bolag inom teknologi, miljöteknik, livsvetenskap och industri. Av tjugotalet bolag som sålts sedan millennieskiftet har 17 fått utländska ägare. Vinsten på 880 miljoner kronor i samband med att Qliktech noterades på amerikanska Nasdaq 2011 utgör extremen. Av tio försäljningar de tre sista verksamhetsåren har fyra gått till USA och en till vardera Australien, Sydkorea och Taiwan. Kvar med svenska huvudkontor finns bara Bioinvent, Generic och Micronic Laser System.

Frågan blir därför hur mycket svensk nytta Industrifondens skattemiljarder egentligen gör. Industrifonden verkar ägna sig åt teknikexport av innovationer och entreprenörer snarare än åt att bidra till att bygga en plattform för svensk tillväxt. I det segmentet samsas fonden redan med internationellt kapital i Creandum, Northzone och Health Cap, såväl som rent utländska aktörer som Accel Partners, Index Ventures, London Venture Partners och Balderton.

Staten kan göra minst två saker för att försvaga utländska investerares grepp om de svenska entreprenörerna.

Om Sverige öppnar för en rimlig beskattning av personaloptioner i entreprenörsdrivna bolag blir det lättare att både rekrytera och behålla nyckelmedarbetare. Då hinner de rota sig längre här hemma.

Det andra är att uppmuntra svenskt institutionellt kapital att investera i svenska tillväxtbranscher. Det gäller AP-fonder, pensionsbolagen såväl som aktiefonderna. Anders Lindqvist på Venture Partners sa nyligen till Veckans Affärer: ”Jag skulle önska att AP-fondsdebatten tog ett djupt andetag. Vi satsar ju jättemycket pengar på vägar och annan infrastruktur i Stockholm, men inget på en ny riskapitalfond.”

Jag är benägen att hålla med.

Mot den här bakgrunden blir jag förskräckt när jag läser om vd:n Clas de Nergaards nya tydligare vision för Industrifonden: att skapa varaktiga värden och våga tänka nytt tillsammans med entreprenörer och medinvesterare. Svenska anställda nämns inte ens.

info@sophienachemsonekwall.com